



**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA RUNOVIĆI**

**PRORAČUN
OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2021.**

-Vodič za građane-

**UZ PRORAČUN OPĆINE RUNOVIĆI ZA 2021. GODINU I
PROJEKCIJU PRORAČUNA ZA 2022. I 2023. GODINU**

Što je Proračun?

- ❖ Proračun je jedan od najvažnijih dokumenata koji se donosi na razini jedinica lokalne samouprave
- ❖ Proračun je akt kojim se procjenjuju prihodi i primici te utvrđuju rashodi i izdaci jedinicelokalne samouprave za proračunsku godinu sadrži i **projekciju** prihoda i primitaka te rashodai izdataka **za dvije godine unaprijed**
- ❖ Propis kojim su regulirana sva pitanja vezana uz proračun je Zakon o proračunu (Narodnenovine 87/08 i 136/12; 15/15)

Kako se donosi proračun?

- ❖ Proračun donosi predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave (Općinsko Vijeće Općine Runovići)
- ❖ Proračun se prema Zakonu mora donijetinajkasnije do konca tekuće godine za idućugodinu prema prijedlogu kojega utvrđujenačelnik i dostavlja predstavničkom tijelu do 15.studenog tekuće godine
- ❖ Proračunsko planiranje provodi Jedinstveni upravni odjel, koji izrađuje koncept prijedloga za Općinskog načelnika.
- ❖ Proračun nije „statičan“ dokument, već je podložan promjenama tijekom godine.

Sadržaj Proračuna

Proračun se sastoji od općeg i posebnog dijela i od plana razvojnih programa

 **OPĆI DIO** Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja

Struktura prihoda i primitaka te rashoda i izdataka po vrstama,

 **POSEBNI DIO** sastoji se od plana rashoda proračunskih korisnika iskazanih po vrstama, raspoređenih u programe koji se sastoje od aktivnosti i projekata.

 **PLAN RAZVOJNIH PROGRAMA**

Plan razvojnih programa je dokument jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sastavljen za trogodišnje razdoblje, koji sadrži ciljeve i prioritete razvoja jedinice lokalne samouprave povezane s programskim i organizacijskom klasifikacijom proračuna.

Prikaz sastavnih djelova proračuna kako slijedi;

PRORAČUN OPĆINE

1.OPĆI DIO

PRORAČUNAPRORAČUNA

- Račun prihoda i rashoda
- Račun financiranja
- PROGRAMI

2.POSEBNI DIO

PROGRAMA

- Plan rashoda i izdataka proračunskih korisnika
- aktivnosti
- projekti

3.PLAN RAZVOJNIH

- Ciljevi
- Prioriteti

Prihodi i, primici, rashodi i izdaci proračuna i finansijskog plana iskazuju se prema proračunskim klasifikacijama kako slijedi;

- Organizacijska(međusobno povezane cjeline proračuna koji materijalnim sredstvima ostvaruju postavljene ciljeve)
- Programska (sadrži aktivnosti i projekte povezane zajedničkim ciljem)
- Ekonomска (sadrži prihode i primite i rashode i izdatke prema njihovoj ekonomskoj namjeni)
- Funkcijska (sadrži rashode i izdatke razvrstane prema namjeni)
- Lokacijska (sadrži rashode i izdatke razvrstane za RH i inozemstvo)
- Izvori (sadrži prihode i primite iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i namjene)

RASHODI PRORAČUNA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI ⇒

1) Rashodi poslovanja

- a) **Rashodi za zaposlene** (plaće djelatnika općine,naknade,doprinosi naplaće),
- b) **Materijalni rashodi** (naknade troškova zaposlenicima,uredski materijal,energija,telefon,pošta,intelektualne usluge,reprezentacija,naknade vijećnicima, održavanje komunalne infrastrukture...),
- c) **Financijski rashodi** (kamate na kredite,bankarske usluge)
- d) **Subvencije** (građanima, OPG-ovima,Trgovačkim društvima u vl.Općine,novoosnovanim tvrtkama)
- e) **Pomoći** (tekuće i kapitalne pomoći)
- f) **Naknade građanima i kućanstvima** (troškovi koji se odnose na isplate u okviru
Programa socijale i zdravstvene zaštite, Odluke vijeća i načelnika)
- g) **Ostali rashodi**
 - donacije (naknade za rad udruga u kulturi,sportu,socijalni, DVD-ovima,financiranju političkih stranaka i sl),

2) Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

- a) Kupnja zemljišta
- b) Kupnja ili gradnja građevinskih objekata (poslovni objekti,komunalni objekti,nogostupi, Javna rasvjeta ,izgradnja lokalnih cesta i poljskih putova)
- c) Kupnja uredske oprema inamještaja
- d) Oprema za održavanje i zaštitu
- e) Sportska i glazbena oprema
- f) Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene

3) Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova

Važno je znati!

- ❶ Jedno od najvažnijih načela proračuna je da istimora biti **uravnotežen**
- ❷ **ukupna visina planiranih prihoda mora biti istovjetna ukupnoj visini planiranih rashoda**
- ❸ određeni rashodi mogu se financirati isključivo iz određenih prihoda – namjenski prihodi

Važno je znati!

PRIHODI PRORAČUNA

- ❶ komunalni prihodi -isključivo za komunalne programe,
- ❷ Komunalni doprinos - gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- ❸ Komunalna naknada - održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- ❹ nenamjenski prihodi (porezi, ostali prihodi) moguće je financirati sve vrste rashoda, a u Općini Runovići uglavnom se troše za:
 - javne potrebe (sufinanciranje dječjih vrtića i sl)

- materijalne rashode općine, rashode za zaposlene
- pokriće nedostatka komunalnih prihoda u održavanju komunalne infrastrukture (Program održavanja komunalne infrastrukture viši je od prihoda koji se naplate za tunamjenu)

Važno je znati!

RASHODI PRORAČUNA

Zadani rashodi (zakonske obveze JLS)

- _ Predškolski odgoj,
- _ Osnovno školsko obrazovanje
- _ Održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Gradnja objekata i uređaja komunalne infrastrukture
- _ Protupožarna i civilna zaštita
- _ Izrada prostornih planova
- _ Plaće i materijalni rashodi stručnih tijela JLS

Fakultativni rashodi - osiguravanje dodatnih standarda u javnim potrebama

- _ Manifestacije, redovan rad Zaklade Runovići i udruga u kulturi
- _ Sport,
- _ Socijalni programi i zdravstvena zaštita
- _ Tehnička kultura
- _ Srednjoškolsko i visoko obrazovanje (stipendije, prijevoz, i sl)
- _ Redovni programi u predškolskom odgoju i osnovnoškolskom obrazovanju (sufinanciranje)

Da li se proračun može mijenjati?

- Proračun nije „statičan“ akt već se , sukladno Zakonu, možemijenjati tijekom proračunske godine –izmjene i dopune Proračuna(**rebalans**).

Procedura

izmjena Proračuna istovjetna je proceduri njegova donošenja:

„rebalans“ predlaže načelnik, a donosi ga Općinsko vijeće

- Tijekom proračunske godine, a u slučaju da se, zbog nastanka novih obveza za proračun ili promjena gospodarskih kretanja, povećaju rashodi i/ili izdaci odnosno smanje prihodi i/ili primici, načelnik može na prijedlog Upravnog odjela nadležnog za financije obustaviti izvršavanje pojedinih rashoda i/ili izdataka

- Privremene mjere mogu trajati najviše 45 dana.

Kako se Općina može zaduživati?

Općina se može dugoročno zaduživati

- isključivo za kapitalne investicije
- Investicija planirana u Proračunu
- Prethodna suglasnost Općinskog vijeća
- Suglasnost Vlade RH
- **Ukupan opseg zaduženja** godišnja obveza anuiteta po zaduženju Općine kao i anuiteta po danim jamstvima i suglasnostima (trgovačkim društvima i ustanovama Općine) **ne smije prelaziti 20% prihoda proračuna** (bez prihoda od domaćih i stranih pomoći, donacija, sufinanciranja građana)

Općina se može kratkoročno zaduživati

- Bez posebnih suglasnosti
- Pokriće nelikvidnosti
- Unutar jedne godine

Smjernice i obrazloženje uz proračun za 2021. godinu

Proračun Općine Runovići za 2021. godinu, prvenstveno je baziran na činjenici da se unatoč realnoj potrebi, ne uvodi novo i dodatno opterećenje stanovništva i gospodarstva tj. ne povećavaju se javna davanja

Makroekonomski pokazatelji i projekcije utemeljene su na dostupnim informacijama i statističkim podacima, te na Smjernicama ekonomski i fiskalne politike za razdoblje 2021. – 2023. godine, Ministarstva financija RH, uzimajući u obzir vlastite gospodarske i društvene specifičnosti, a ujedno pridržavajući se Zakona o proračunu i Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Ukupni prihodi i primici proračuna 2021. godine planirani su u iznosu od 9.320.000,00 kuna, te su u toj visini planirani i rashodi istoga.

Općina Runovići planira nastavak kapitalnih investicija :

- ✿ Dječji vrtić Runović
- ✿ Asfaltiranje nerazvrstanih cesta na području Općine Runović
- ✿ Izgradnja nerazvrstanih cesta, uređenje nogostupa, parkinga i javnih površina
- ✿ Uređenje ulice i nerazvrstane ceste u naselju Bežovani - Groblje
- ✿ Izgradnja vodoopskrbne mreže
- ✿ Spomenik braniteljima
- ✿ Izgradnja igrališta i popratnih sadržaja

- ✿ *Modernizacija javne rasvjete – LED svjetiljkama*
- ✿ *Dom kulture Runović – istočno prizemlje*
- ✿ *Društveni dom (Ambulanta)*
- ✿ *Uređenje parkinga i groblja sv. Mihovila*
- ✿ *Izmjena krova sportske dvorane*
- ✿ *Multifunkcionalno igralište Pojilo*
- ✿ *Sanacija krova sportske dvorane*
- ✿ *Hortikultурно uređenje*
- ✿ *Izrada putokaza i edukativnih tabla*
- ✿ *Infrastruktura i modernizacija Šumskih putova*
- ✿ *Biciklističke staze*
- ✿ *Nabava kontejnera*
- ✿ *Nabava opreme za odvoz otpada*

Prostorno planska dokumentacija:

- ✿ *Dokumentacija vezana uz projekt groblja*
- ✿ *Dokumentacija vezana za uknjižbu nerazvrstanih cesta Općine Runovići*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz uknjižbu nogometnog igrališta*
- ✿ *Dokumentacija vezana uz sređivanje nerazvrstanih cesta te druga dokumentacija*

Zadržavanje visokih standarda i stečenih prava u okvirima:

- ✿ *Predškolskog odgoja i obrazovanja (sufinanciranje predškolskih programa, stipendije studentima i sufinanciranje poslijediplomskog doktorskog studija, sufinanciranje nabavke školskih udžbenika, prijevoz srednjoškolaca)*
- ✿ *Financiranje rada udruga u kulturi i športu*
- ✿ *Potpore značajnim događanjima i manifestacijama*
- ✿ *Poboljšanje demografske situacije u općini(naknade za rođenje djeteta)*
- ✿ *Potpore socijalno ugroženom stanovništvu*

Navedene investicije, kao što je vidljivo iz strukture prihoda od donacija uvelike ovise o dotacijama iz državnog, a dijelom i županijskog proračuna. Projektni planovi, te zahtjevi za sufinanciranje kapitalnih investicija su odaslati nadležnim ministarstvima i fondovima, no neizvjestan je njihov način, obim i vremenska dinamika sufinanciranja.

CILJEVI

Osnovni cilj proračunskoga planiranja u 2021. godini je osiguranje stabilnosti Proračuna općine i uredno izvršavanje svih preuzetih obveza

- Pozitivni pokazatelji:
 - ✿ Povećanje prihoda od poreza i prikeza na dohodak
 - ✿ Povećanje prihoda od poreza na promet nekretnina
 - ✿ Povećanje udjela prihoda za fiskalno izravnanje
 - ✿ Prihode od grobne naknade
- Negativni pokazatelji:
 - ✿ Općenito gospodarska i trenutno politička situacija u zemlji i okruženju, te teška naplativost općinskih potraživanja
 - ✿ Nepoznat je učinak punjenja prihodovne strane iz kapitalnih dotacija iz županijskog i državnog proračuna (EU)
 - ✿ Zdravstvena situacija uvjetovana COVID-om

KRATKI PRIKAZ PRORAČUNA ZA PRORAČUNSKU 2020. I PROJEKCIJA ZA 2021. I 2022. GODINU

Proračun Općine Runovići za 2020.godinu s projekcijama za 2021. i 2022.godinu usvojen je na sjednici Općinskog vijeća 13. prosinca 2019.godine.

Proračunom su predviđeni;

- 1.Prihodi poslovanja u iznosu 9.400.000,00 kuna
- 2.Rashodi poslovanja 6.320.000,00 kuna
- 3.Rashodi za nabavku nefinancijske imovine 3.080.000,00 kuna

Važni kontakti i korisne informacije:

Kontakt telefon: 021/849507

Općinski načelnik Općine Runovići 021/849 125

Fax: 021/849 508

Internet adresa: www.runovici.hr

e-mail adresa za izravnu komunikaciju sa Jedinstvenim upravnim
odjelom i Općinskim načelnikom:

opcina-runovici@st.t-com.hr

ili

opcina.runovici@gmail.com